

Anmelderi:

Av hvem – for hvem?

Per Olav Solberg
redaksjonssjef

Det er ikke noe galt i at psykologer skriver velmenende om andre kollegers bøker. Men interessant eller spennende lesning blir det sjelden.

I PSYKOLOGTIDSSKRIFTET nummer 5 i år anmeldte Hedda Vormeland boken «Pappa'n min er syk i tankene sine» av Anne Kristine Bergem (Fagbokforlaget). Vormeland var kritisk til boken, og anmeldelsen fikk et interessant etterspill. En redaktør fra forlaget tok kontakt og mente boken var anmeldt på feil grunnlag, og Svein Øverland var i juni-utgaven av samme oppfatning: En psykolog og ikke en litteraturkritiker burde anmeldt boken.

Diskusjonen om hvem som kan anmelde hvilken type litteratur i et psykologisk fagtidsskrift er interessant. Det var ikke tilfeldig at vi kontaktet Vormeland for å anmelde Bergems utgivelse. For boken spriker i mange retninger rent sjangermessig. Den er både barnebok og fagbok, ment for blant andre helsepersonell og barn av foreldre som sliter med psykisk sykdom. Skal man vurdere om boken fungerer utenfor det psykologiske fagmiljøet, er det interessant nettopp å få personer fra utsiden av psykologien til å vurdere den.

Mange anmeldelser oppleves mer som bokomtaler enn godt begrunnet fagkritikk

Utenfrablikk

Mange fagbøker krever anmeldere som behersker det spesifikke fagfeltet. Faren er at tekstene får karakter av bokomtaler heller enn godt begrunnet fagkritikk. Tekstene trenger ikke være dårlig skrevet, men de mangler gjerne motstand og temperatur.

Da kan det være mer spennende med kontrastfulle anmeldelser, hvor kritiker og forfatter står langt fra hverandre. Som når en psykolog anmelder en tegneserieroman om gruppeterapi. Anmeldelsen av Anna Fiskes *Grappa*, skrevet av Eivind Normann-Eide i juliutgaven, er et slikt eksempel. Eller i tilfellet Vormeland: Å få en litteraturviter til å anmelde det som også er en psykologisk fagbok.

Form og innhold

I augustnummeret av Psykologtidsskriftet skrev Siri Erika Gullestad en kronikk om språk som skaper avstand. Om hvordan psykiatere og psykologer benytter en form som ufarliggjør og skaper distanse. Temaet griper også inn i psykologiske fagbøker: Bidrar språket til å tilsløre eller utvide virkeligheten? Personer med et blikk for språk og stil kan lettere enn andre stille friske og kritiske spørsmål om et fags stammespråk.

Det er naturligvis mer krevende å ha et utenfrablikk når en psykolog anmelder en psykologisk fagbok, når man selv er innenfor feltet. Men vi i tidsskriftet tenker at det er en kvalitet som likevel kan etterstribes og holdes oppe: Å være seg bevisst hvilken posisjon man skriver fra, og hele tiden

forsøke å ha et våkent og vurderende blikk på det man leser. Man kan gjerne skrive begeistret, hvis det er begeistret man er, og man godt begrunner hvorfor. Men likevel hele tiden kritisk. På innhold. På form.